JAVA-BODE.

[N]IEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. — Woensdag 5 October. — N°. 79.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ***zestig duiten*** voor de ***vijf woorden***, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

De uitgever van den *Java-Bode* vindt zich verpligt beleefdelijk te verzoeken te plaatsen Advertentiën, uiterlijk *half twaalf* ure van den dag der uitgave, ter Drukkerij van het Blad, te willen doen bezorgen, zijnde het hem anders onmogelijk de later aangebodenen in het Nommer van dien dag op te nemen.

W. BRUINING.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,
Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen die deze *zullen zien of hooren lezen*, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Lettende op het tegenwoordig overvloedige aanbod van wissels en de daardoor te weeg gebragte belemmeringen in den handel, op den toenemenden uitvoer naar Australie, die, onder de bestaande omstandigheden, bijna geheel door wissels moet worden betaald;

En in aanmerking nemende, dat aan de bestaande bezwaren zal kunnen worden te gemoet gekomen door opheffing van hetgeen den uitvoer van gouden en zilveren specie en van ongemunt goud en zilver belemmert, dat is: door het vrijstellen van gouden en zilveren munt en van ongemunt goud en zilver. bij den uitvoer, van de betaling van uitgaande regten;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Bij tijdelijke wijziging, in zoo verre, van art. 64 § *a* van het eerste lid van het besluit van 31 Mei 1828 no. 30, (staatsblad no. 46), de publikatie van 5 Junij 1830 (staatsblad no. 26,) het tarief no. 6 der uitgaande regten op Java en Madura, bedoeld in art. 2 der publikatie van 10 November 1837 (staatsblad no. 57), en het tarief no. van uitgaande regten ter Westkust van Sumatra, bedoeld in § *a* der publikatie van 1 Januarij 1838 (staatsblad no. 1.)

Te bepalen, dat tot den 31sten December 1855, in geheel Nederlandsch-Indie, de uitvoer van gouden en zilveren munt, mitsgaders ongemunt goud en zilver, Japansche kobangs en stofgoud daaronder begrepen, zal mogen plaats hebben zonder betaling van uitgaande regten.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze bevel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinesche talen worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* en in de javasche courant.

Last en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem betreft, aan de stipte nakoming van deze de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Bangkallan, den 2den October 1853.

(Staatsblad No. 80.)

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den 30sten September* 1853. (No. 2).

(Staatsblad No. 79.)

Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen:
a. dat in den regel voor 's lands werken, geene steenen noch pannen van andere afmetingen mogen worden gebezigd, dan die, omschreven bij staatsblad 1838 no. 21.
b. dat mitsdien bij begrootingen, bestekken of specifikatien van bouwwerken, wanneer daarbij niet is omschreven, dat andere steenen of pannen, dan de bij staatsblad 1838 no. 21 bedoelde, zullen worden of zijn gebezigd, — wordt uitgegaan van het beginsel, dat van geene andere soorten zal worden of bevorens is gebruik gemaakt.
c. dat deze regelen van toepassing zullen zijn op de even bedoelde administrative stukken, die opgemaakt en ingediend zullen worden *na* 1 *Januarij* 1854.

Extract, enz.

Accordeert met voorschreven register,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van den 21sten Mei 1853 No. 70, is de predikant bij de protestantsche gemeente in Nederlandsch-Indie, laatstelijk te Soerabaya, *A. Westenbrinck Meijer*, met verlof in Nederland, op zijn verzoek, eervol uit die betrekking ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Landraad te Japara,

IS BENOEMD:

Tot buitengewoon substituut-griffier bij die regtbank, buiten bezwaar van den lande, *W. C. D. A. Th. Musquetier*, ambtenaar ter beschikking van den resident van Japara, thans werkzaam in de afdeeling Japara.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie *C. B. D. Ohrlij*.

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *K. N. Heijligers*.

OP NON-ACTIVITEIT GESTELD:

De eerste luitenant der infanterie *J. B. A. Schorrer*.

BEVORDERD:

BIJ DE GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot apotheker der tweede klasse bij het garnizoens-hospitaal te Muntok, de apotheker der derde klasse *A. Scharlée*, thans bij het groot militair hospitaal te Weltevreden.

BENOEMD:

Tot magazijnmeester van het algemeen militair kleeding-magazijn te Batavia, *J. Mager*, thans archivarius bij den generalen staf.

Tot direkteur bij het groot militair hospitaal te Willem I, *J. Mazirel*, thans magazijnmeester te Samarang.

Tot archivarius bij den generalen staf, *G. A. L. de Revicourt*, thans tweede kommies en magazijnmeester bij het militair hospitaal te Samarang.

Tot magazijnmeester van het militair kleeding-magazijn te Samarang. *L. Le Duc*, thans magazijnmeester te Soerabaija.

Tot magazijnmeester van het militair kleeding-magazijn te Soerabaija. *J. Abraham*, thans eerste kommies bij het militair hospitaal te Samarang.

Tot eersten kommies bij het militair hospitaal te Samarang, *C. F. Meijster*, thans als zoodanig bij het militair hospitaal te Willem I.

Tot eersten kommies bij het militair hospitaal te Willem I, (militair ambtenaar der derde klasse), *C. B. D. Ohrlij*, gewezen tweede luitenant der infanterie.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den eersten luitenant-adjoint bij den generalen staf *C. Pantekoek*.

Advertentien.

De directeur der middelen en domeinen maakt bij deze bekend, dat gedurende de afwezigheid met verlof van den kassier van het vendudepartement alhier *G. J. C. van Zijll de Jongh*, met de tijdelijke waarneming zijner functien is belast de gepensioneerde ambtenaar *J. W. Thierbach*.

Batavia, den 4den Oct. 1853.
De Directeur voornoemd,
VAN DE GRAAFF.

Vertrek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia, via Muntok en Riouw, naar Singapore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

In de maand	October	op	10 en	26	van die maand
» » »	November	»	9 »	26	» » »
» » »	December	»	11 »	27	» » »

terwijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen binnen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht wordend pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst aftewachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

b. voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, 22 *April* 1853.
De Directeur voornoemd,
DE VEER.

Veiling van Vogelnestjes.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 22sten October aanstaande, door den resident van Batavia, op nieuw in veiling zullen worden gebragt:

80 kisten vogelnestjes, wegende netto 4965¾ pd. 5 do. afval en gruis van vogelnestjes, wegende netto 476¾ pd. en 18 stuks vogelnestjes, wegende ¼ en zulks, op de in de javasche couranten van 17 en 20 Augustus jl. no. 67 en 68, bekend gemaakte voorwaarden.

Batavia, den 3den October 1853
De Directeur voornoemd,
DE VEER.

De ondergeteekende maakt aan de gemeente bekend, dat tot wijkmeester der 3de wijk is benoemd de heer *A. C. M. Meijer*.

De Assistent-Resident voor de Policie,
J. C. DE KOCK VAN LEEUWEN.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Junij jl., worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering van hun debet, uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Namens het vendudepartement.
Bij ziekte van den Secretaris en Boekhouder,

Batavia, den 3den October 1853.
De Adjunct-Boekhouder,
ROBERTSEN.

Vendutien.

Op Donderdag 6 October voor het kommissiehuis van gebr. *Roselje en Co.*

Op Vrijdag 7 October, voor het kommissiehuis van *Vaupel en Co.*

Op Dingsdag 11 October, door *John Pryce & Co.*

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.
Vendutie op Donderdag 6 October. (Zie advertentie No. 877).

Vertrekkende Personen.

Jonkheer *M. Rendorp*.
Van Oeckelen Senior en familie.
Van Oeckelen Junior en famlie.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 29 Sept. *tot en met* 3 Oct. 1853.

Hotel Willem II. *P. L. Bakhuijs*, van Klatthen. — *H. Hooglandt*, van Soerabaya. — *A. F. G. de Pinéda* van Batoe-Toelis.

Marine Hotel. *J. Brascassat*, van Sijdney. — *L. Martin*, van Sijdney. — *H. A. Scharper*, van Port Philip. — *F. H. Schmidt*, van Soerabaya. — *A. Weber*, van Samarang. — *D. Hofker*, van Sijdney.

Java Hotel, *H. J. Tweehuijs*, van Soerabaija, — *J. Bouten* van Samarang. — *J. A. Bartholomeus*, van Rotterdam. — *N. W.*, Botermans, van Rotterdam. — *Rheneman*, van Rotterdam.

EEN INDIAANSCHE BRUILOFT. (*vervolg en slot*).

Onderwijl waren al de feestvierenden uit hunne rijtuigen gestapt, en zonder mij om de gevolgen van den galop mijns paards te bekommeren, volgde ik het bruidspaar in het huisje. De kleine veranda vóór het huis was volkomen verborgen onder de massa van versieringen en bloemen, vruchten en bladen. De ingang der woning was letterlijk gevuld met de naaste bloedverwanten van den kok, terwijl de verdere familie de kamer vol maakte. Deze kamer was niet zeer groot, en naauwelijk geschikt om hoogstens een dozijn personen te bevatten, maar bij deze buitengewone gelegenheid bevonden er zich ten minste veertig binnen de muren der kamer. In het midden stond een kleine ovale tafel, rondom welke een dozijn wonderlijk gevormde stoelen, op den grootsten van welke de bruid gezeten was. Het arme schepsel was klaarblijkelijk niet zeer op haar gemak, daar zij overladen was met sieraden. Het was er ongemeen warm, en het half uur, dat er verliep tusschen onze aankomst en het opzetten van het feestmaal, was eene warme marteling voor mij, maar een bron van groot genot voor de bloedverwanten van den kok. De bruidegom was afwezig; ik keek beurtelings naar de bruid, naar het gezelschap en naar den zolder, terwijl de overige gasten hunne aandacht verdeelden tusschen de bruid en mij. In 't eerst had ik gehoopt dat men ons het feestmaal buiten zou voortzetten onder de aangename schaduw der palmboomen, maar, helaas! daarvan kwam niets.

De kleine ovale tafel was alleen bestemd voor de bevoorregte bezoekers. terwijl de overige buiten het huis mogten blijven.

Nu werden allerlei schotels binnengebragt, en eindelijk verscheen de bruidegom, klaarblijkelijk vermoeid en warm van zijnen arbeid in de keuken. Hij had zijn mooijen blaauwen rok met glimmende knoopen uitgetrokken, en lachte zijne bruid en het overige gezelschap minzaam toe, alsof hij ons wilde wijs maken, dat hij volstrekt niet moede was en zich volkomen op zijn gemak bevond.

Ik geleidde de bruid naar het boveneinde der tafel, en de kok nam tegenover haar plaats, zoo deftig en eerwaardig, alsof zijn maandelijksch inkomen tien guinies geweest was in plaats van tien dollars. Ik onderwierp mij aan mijn lot, dewijl er aan geen ontsnappen te denken was. De spijzen waren veelvuldig, maar alle op de zonderlingste wijze toebereid, en het was belagchelijk om te zien hoezeer al de gasten zich inspanden, om zich het voorkomen van fatsoenlijke menschen te geven.

Gedurende het middagmaal werd ik meermalen verschrikt door het losbranden van geweerschoten voor de deur. Ik verbeeldde mij eerst dat er soldaten gekomen waren om de menigte uit elkander te drijven, maar dewijl niemand blijken van ontsteltenis gaf, begreep ik dat zulks het geval niet kon zijn. en daarom troostte ik mij maar met de gedachte, dat de vrienden op de jagt waren gegaan, ten einde nog eenig wild te schieten. Al wat ik onderwijl van het feestmaal nuttigde, was een stukje taai en mager rundvleesch met een paar slechte aardappelen, met moeite naar de maag gewerkt door middel van een glas zuur bier. Later volgde er eene menigte vruchten, pijnappels, dadels, china'sappelen, platanen, en zoo voorts. Toen wij bijna het nageregt geëindigd hadden, ontstond er buiten een ongewoon rumoer. Ik hoorde het geklap van zweepen en het geratel van wielen, dat ook door de anderen opgemerkt werd en algemeene belangstelling verwekte. Mijne treurigheid weeks eensklaps, ik vernam dat er een gezelschap Europesche heeren aangekomen was, vrienden van den kok, die nog juist bij tijds waren gekomen om de bruid te zien en deel te nemen aan de napret. Hunne aankomst werd kenbaar gemaakt door luide uitroepingen in de Engelsche taal, en een geluid van voetstappen en geschuifel bij de deur. Hoe onze nieuwe vrienden binnen moesten komen, was mij nog een raadsel, en zelfs de gastheer scheen geen duidelijk denkbeeld te hebben hoe zulks gebeuren moest. Hij stond op en gebood plaats te maken, maar hij had even goed kunnen zeggen, dat zij door het sleutelgat moesten kruipen. Er was onmogelijk ruimte te maken; eenige

BATAVIA.

In den *Java-Bode* van 17 Augustus No. 74 komt ee vertentie voor, wegens het stelen van een zilveren logie, patent lever, met gouden halsketting. Wij nemen nu dat het der politie gelukt is dit horolo vinden en wel in handen van een Europeesch se die het voor *f* 10 van een Inlandsch fuselier g had. Deze noemde een anderen van wien hij kocht had en deze weer een andere en zoo is men b steken bij een Inlandschen fuselier *Sedromo* ge die geen aanwijzing kon doen van wien hij het gekregen en op wien het vermoeden rust de dief te

Al die personen bevinden zich in verzekerde ring.

— Op 30 September leidden twee Inlanders, vooravond, een karbouw van Meester-Cornelis kampong Diema op Tanah-abang. Op den weg rapattan ontmoetten zij eene dame met een hon

der neven en nichten bromden, andere kuchten hoorbaar, terwijl de verdere bloedverwanten, die buiten waren gebleven, nieuwsgierig door de vensters keken. Een der gasten, een reus van een kerel, stelde voor dat hij de nieuw aangekomen bij den kraag zou pakken en met geweld naar binnen voeren; maar de kok was over zulk een ruw voornemen ten uiterste verontwaardigd, en verzocht eenige der gasten om heen te gaan en voor de anderen plaats te maken. Nu was er een algemeene verwarring en opschudding, terwijl het tusschen sommigen volstrekt niet goedschiks toeging, maar er een wezenlijk gevecht ontstond. De bruid werd in de hitte van den strijd op den grondgegooid, die weldra met vruchten als bezaaid lag: maar gelukkig werd zij naar buiten gedragen en door hare vriendinnen weggevoerd; de strijdlustige Cingalezen werden niet zonder moeite verwijderd en daarna vormde men het besluit dat de vergadering voor goed uiteen zou gaan. Onder de aangename schaduw van een groepje palmboomen gebruikten wij nu het overschot van het maal, en wij vermaakten ons nog eenige oogenblikken meer dan wij den geheelen dag gedaan hadden; er werden toebereidselen gemaakt voor het dansen en de feestelijke verlichting, die 's avonds zou plaats hebben. Even na het ondergaan der zon vertrok ik met de laatst aangekomene vrienden, in het vaste voornemen om nooit weder eene Indiaansche bruiloft te gaan bijwonen.

De Wilde Bloem van den Donau.

Maanden lang voor de verkiezing van eenen afgevaardigde naar de Hongaarsche Wetgevende Vergadering droegen alle klassen van burgers, groot en klein, het gekozene onderscheidingsteeken hunner partij, gewoonlijk bestaande in een veder, een lint van een der nationale kleuren, een levend boomtakje of eene bloem. Het was daardoor op het eerste gezigt gemakkelijk te onderscheiden tot welke partij ieder behoorde.

In het graafschap Nesgrad (dat heerlijke oord, hetwelk te regt de tuin van Hongarije genoemd wordt) werd, gedurende de verkiezing, welke onmiddelijk de ontrouw van den laatsten koning voorafging, een onderscheidingsteeken gekozen, dat, om het dichterlijke van deszelfs naam en de schoonheid van deszelfs vorm, eene levende belangstelling in mij verwekte. Het was eene plant, die in Neder-Hongarije gevonden wordt, en wel voornamelijk aan de oevers van den Donau en van de Theiss. Op een tengeren groenen stengel, ter naauwernood met bladen bedekt, wiegelt zich eene teedere verachtige bloem, die, wat hare zachtheid en buigzaamheid betreft, alleen met struis- of marabout-vederen kan vergeleken worden. De zachte weefsels, en de kleur, die men alleen kan beschrijven als op vlas gelijkende, verklaren reeds gedeeltelijk den eigenaardigen naam, welken die bloem in Hongarije draagt,

namelijk: » het hair van het weesmeisje.'' Graaf Zichy, een jong en vurig verdediger van de vr zijns vaderlands, had eene menigte van deze plan zijne grondbezittingen in Neder-Hongarije naar de ger gelegene gewesten overgebragt: hij deelde zo het onderscheidingsteeken van de oppositie bij de kiezing van afgevaardigden voor de tijdelijke zitt 1847—1848. De bloem werd als een sieraad besch dat vele dames, wier vaders of mannen tot die partij b den, op hare hoeden droegen, eene omstand die hoogstwaarschijnlijk menig jong mensch tot vallige van zijne partij gemaakt heeft.

Op een warmen herfstavond zat ik met een gastvrij boerenhuisgezin voor de deur hunner wo zou aldaar tot den volgenden morgen blijven, neer ik een brief verwachtte, waarnaar ik mij dere bewegingen zou inrigten. Vader, moeder deren bonden het gemaaide maïs aan stukken to ze als festoenen aan het lage stroodak te hangen, laten droogen. Op den hoed van een der flink pen prijkte een wonderschoone, » Arva lean het Hair van het Weesmeisje,'' die ten minste duim lang was. De zwartoogige Erzsi (Elizabeth) te met eenigen trots aan, toen zij zag dat ik de bl wonderde, dat deze niet in onze steenachtige la ken van Nesgrad groeide, en welligt nergens zoo als juist hier, aan de naburige oevers der rivier.

zich, dat den karbouw aankefte, waardoor het dier zoo woedend werd, dat het zich uit het touw, waaraan het geleid werd, losrukte en door het ijzeren hek eener woning op Parapatan over het erf in de rivier vloog en uit het oog geraakte.

Den volgenden morgen bragt een dolle karbouw de kampong Karet (nabij Tana-abang) in opschudding. Het dier had een kind en eene oude vrouw omver gestooten, zonder hun echter eenig letsel toe te brengen, doch was zoo ongenaakbaar, dat men, ter voorkoming van ongelukken, besluiten moest het af te maken. Drie Inlanders bekropen hem en waren behendig genoeg om hem de achterpezen door te houwen, waarop het dier neerviel en weldra ramé ramé werd afgemaakt. Nader is gebleken, dat dit dezelfde karbouw is geweest.

— Wij vernemen, dat de Fransche banketbakker J. ...rne op Noordwijk het voornemen heeft om in zijne woning aldaar, eene *mechaniekė* broodbakkerij op te rigten en daarvoor eene vergunning van het plaatselijk bestuur verzocht heeft. Reeds in de volgende maand verwacht hij een bakker uit Frankrijk en wil nu reeds zijne bakkerij opzetten om dadelijk te kunnen beginnen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Den 17den September jl. had te Telok-Betong het volgende voorval plaats:

Zekere boeginees, met name *Moeda*, maakte in den morgen van dien dag amok en bragt bij die gelegenheid om het leven, zijne vrouw *Moenting* genaamd, hare opvoedster, — vervolgens, in een ander huis, eene javaansche vrouw en in eene derde woning, eene moeder met haar zuigeling.

Toen hiervan aan het bestuur berigt gedaan werd, had de dader zich verscholen in eene woning wier bewoners de vlugt hadden genomen, — doch waarin zich lansen en krissen bevonden, welke ieder Lamponger, hoe arm ook, bezit.

Dadelijk werden de policiedienaren gelast hem, dood of levend, in handen te krijgen, waartoe bovendien eenige militaire hulp werd ingeroepen.

Het huis werd omsingeld, en op de hoeken werden posten gezet, — vervolgens werd den schuldige vele malen aangezegd zich goedschiks over te geven. Na langdurige aarzeling voldeed hij aan dien eisch, zoodat hij in verzekerde bewaring werd genomen, zonder dat daartoe geweld is gebruikt. Door den tegenstand van een zijner slagtoffers was hij zelf gewond geraakt.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

PROTEST

van de Verheven Porte tegen de bezetting van Moldavie en Wallachije door Keizer Nicolaas I.

De Verheven Porte heeft de officiele tijding bekomen, dat het russissche leger de Pruth overgekomen en Moldavie binnen gerukt is, met het voornemen ook Wallachije te bezetten. Deze beweging, zonder voorkennis van den Sultan, in een integrerend deel van zijn ryk gedaan, heeft hem evenveel smart als verwondering veroorzaakt. Het grieft hem de bewoners van deze getrouwe en rustige provincien aan de rampen eener militaire bezetting te zien bloot gesteld. Het is hem moeijelijk eene dusdanige aanranding, met de vredelievende betuigingen en vriendschapelijke verzekeringen, welke zoo dikwerf door het kabinet van St. Petersburg herhaald zijn, overeen te brengen. Het is hem nog moeijelijker zich niet te verwonderen over eene handelwijze, die in strijd is met de grondslagen van de overeenkomst van 1841.

De Verheven Porte, de gevoelens, die deze gebeurtenis in haar heeft opgewekt, uitdrukkende, acht het noodzakelijk eenige omstandigheden, aan welke de ministers van Z. K. M. te vergeefs getracht hebben eene zoodanige uitlegging te geven, als hun regtvaardigheid en zucht tot vrede wel wenschen, in haar waar daglicht te stellen.

De onderhandelingen, die met prins *Menchikoff* werden geopend, bepaalden zich in den beginne tot die punten, welke moeijelijkheden betreffende de kwestie omtrent de Heilige Plaatsen inhielden, en de geschillen, die daarvan de hoofdbronnen uitmaakten, werden weldra opgelost op eene wijze, welke geschikt was om alle belanghebbende partijen te voldoen.

Wij hebben daarenboven toegestemd, dat er te Jeruzalem eene kerk en hospitaal, uitsluitend ten dienste der Russen, zouden worden opgerigt, zoodat de ten behoeve der priesters en pelgrims van gemelde natie gevraagde concessien mede niet geweigerd zijn.

Na de gelukkige beëindiging van dat gedeelte der onderhandelingen, welke de eenige tastbare reden der buitengewone zending van prins *Menchikoff* was, heeft deze ambassadeur zich met den meesten aandrang beijverd, om een anderen eisch te doen toestaan, waarvan de gevolgen, zoo hij door het bestuur van Z. M. den Sultan ware aangenomen, niet zouden zijn uitgebleven, om eene zware inbreuk op de belangen des rijks te maken en de souvereine regten, die daarvan de sieraden en steunpilaren zijn, aan te randen.

Men heeft uit de officiele mededeelingen, welke de Verheven Porte, ter geschikter tijd en plaatse, aan de Groote Mogendheden gedaan heeft, kunnen zien, dat zij niet aarzelt waarborgen te geven, welke voldoende zijn om den twijfel, die de discussien betrekkelijk de regten, de geestelijke privilegien en de andere immuniteiten, welke daaraan verbonden zijn, en welke aan de grieksche kerken en geestelijken door Z. M. den Sultan geschonken zijn, heeft doen ontstaan, weg te nemen. Wel verre van er aan te denken, om een gedeelte dier privilegien in te trekken of om er het genot door derzelver nuttigheid geheiligd, van te beperken, stelt Z. M. er haren roem in dezelven openbaar te bekrachtigen en getrouw aan de grondbeginselen van regtvaardigheid en, mededoogen, heeft Z. M. dezelve tegen elke aanranding door middel van eene plegtige acte van zijn Hatti-Cheriff voorzien en ter kennisse van alle bevriende gouvernementen gebragt, beveiligd. De stand der zaken dusdanig zijnde is het onnoodig deze kwestie door de opsomming eener menigte kleinigheden te verduisteren. Het is genoegzaam hier te bewijzen, dat van de eene zijde, de eisch van den russischen ambassadeur, niettegenstaande zekere wijzigingen, hetzij in de uitdrukkingen dan wel in den vorm, ten leste ten gevolge van het boven verklaarde, niet konde toegestaan worden, terwijl die vordering van de andere zijde, ten gevolge der vrijwillig door den sultan, voor het oog der geheele wereld, gegeven zekerheid van een werkelijke grond ontbloot werd. Deze onwederlegbare daadzaken zijn genoegzaam, om de Verhevene Porte van elke verpligting, om zich wat betreft de godsdienstprivilegien verder te verschoonen, te ontheffen. Het is eene onbetwistbare waarheid, dat onafhankelijkheid van eenen souvereinen staat van geene waarde is, wanneer deze het regt mist om, zonder beleediging, eenen eisch van de hand te wijzen, dien de verdragen niet toestaan en waarvan te gelijkertijd de toestemming overbodig en niet minder vernederend dan schandelijk voor de hooge partij, die ze weigert, zoude zijn.

Desniettemin blijft de Verheven Porte de vriendschappelijke en innige begeerte koesteren, niet alleen om, met de meeste naauwgezetheid, hare verpligtingen jegens Rusland te vervullen, maar ook om hetzelve alle nieuwe bewijzen van hare hartelijke welgezindheid te geven, in zoo verre deze vereenigbaar zijn met de geheiligde regten harer souvereiniteit en met de waardigheid en hoofdbelangen van haar gebied.

Zij is altijd bereid de zekerheid, in haren brief dd. 4 (16) Junij in antwoord op dien van Z. E. den graaf *Nesselrode* dd. 19 Mei (g. s.) geschreven, toegezegd te herhalen en zij is mede genegen — in het geval men zich vergenoegen wil met eene schikking, voldoende om Rusland genoegen te geven edoch die de geheiligde regten van den Sultan niet aantast — een buitengewonen Ambassadeur naar St. Petersburg te zenden, ten einde, in overleg met het Russisch kabinet, de middelen op te sporen om daartoe te geraken.

Wat aangaat dat gedeelte van den brief van Z. E. den graaf *van Nesselrode*, dat betrekking heeft op de toekomstige bezetting van het Ottomannisch gebied, zoo heeft de Verheven Porte bereids verklaard, daarin niet te kunnen berusten; en dewijl die brief eveneens als het antwoord des Turkschen Ministers onmiddelijk aan de Mogendheden, die het tractaat van 1841 geteekend hebben, zijn medegedeeld, zoo wordt het geheel onnoodig zich verder in bijzonderheden over zulk eene pijnlijke kwestie uit te laten.

Ten gevolge dier omstandigheden en uit kracht dezer overwegingen, had de Sultan gehoopt, dat de gegronde motieven, welke hij had aangehaald, ten einde zijne weigering te regtvaardigen, — dat de onmogelijkheid, waarin hij zich bevond om toe te stemmen en de welgemeende wensch, dien hij herhaaldelijk geuit heeft, om de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de twee hooge partijen hernieuwd te zien, eindelijk door Rusland op prijs zouden worden gesteld en dat rijk ten zijnen opzigte tot meer billijke gevoelens zoude zijn teruggekeerd. De Verheven Porte gevoelt des te meer smart deze hoop vervlogen te zien, daar de schitterende hoedanigheden van den Keizer van Rusland, zijne bekende bezadigdheid en regtvaardigheid hem niet veroorloofde te vooronderstellen, dat Z. M. zich geregtigd zoude achten, zijne eischen op andere gronden dan die van regt en gezonde rede te vestigen en omdat Z. M. nog onlangs, zoowel aan den Sultan zelven als aan de Europesche Mogenheden, de stellige verzekering had gegeven van zijne zucht om de waardigheid van het Ottomanisch rijk te eerbiedigen en deszelfs onafhankelijkheid te handhaven.

En ziedaar den stand van zaken, waarin de Verheven Porte het officiele berigt ontvangt, dat de Russische troepen de grenzen zijn overgetrokken!

Bijaldien het Hof van Rusland volhoudt zijnen eisch tot bevestiging, door middel van een verbindend document, der godsdienstige privilegien, waarvan hier sprake is, op het tractaat van Kaïnardji te vestigen, alsdan is het opmerkelijk, dat de belofte, vervat in het eerste gedeelte van het 7de artikel van dit tractaat, betrekkelijk de bescherming der Christelijke godsdienst en hare kerken, in eenen algemeenen zin gesteld is en men daar geenszins die kracht aan geven kan, welke Rusland daarin meent te zien en nog veel minder eene specialiteit ten gunste van de Grieksche Godsdienst.

Maar wat hiervan ook moge zijn, eerst dan, wanneer de Verheven Porte weigerde de Christelijke kerken te beschermen, zoude men haar hare belofte, door de aanhaling van gemeld verdrag, kunnen herinneren en het is niet minder duidelijk dat deze nieuwe eisch niet op dat verdrag kan gegrond wezen, daar de privilegien en vrijstellingen aan de Grieksche Godsdienst door de Verheven Porte toegestaan zijn zonder verzoek of tusschenkomst van wie het ook zijn moge.

Het is thans voor haar in der daad een punt van eer dezelven, zoo voor het tegenwoordige als in de toekomst, in stand te houden als ook een pligt, dien haar regeringsstelsel, zoo vol zorg voor hare onderdanen, haar oplegt. De uitgevaardigde firmans, die de privilegien en vrijstellingen van alle godsdiensten bevestigen, toonen openlijk de onwrikbare begeerte des Sultans omtrent deze zaak aan, zoodat, zonder den minsten twijfel eene vreemde tusschenkomst ten deze in geen opzigt noodig is. Daar echter het Russische hof, wat daartoe dan ook de reden moge geweest zijn, achterdocht, wat betreft die godsdienstige privilegien, heeft opgevat en daar de Grieksche godsdienst door den Keizer en ook door een gedeelte van hare onderdanen beleden wordt, zoo deinst de Verheven Porte, bewogen door deze omstandigheid alsmede uit eerbied voor de nog tusschen de twee besturen bestaande vriendschappelijke betrekkingen, niet terug om, wat dit punt betreft, de voldoenste waarborgen te geven. Maar wanneer een bestuur exclusive overeenkomsten met eene andere regering sloot over regten en privilegien, welke het uit eigen beweging aan de kerken en priesters eener natie van zooveel millioenen zielen, die aan hare magt onderworpen zijn, heeft verleend, alsdan zou het zijn gezag met die regering deelen en deszelfs eigen onafhankelijkheid vernietigen.

De tusschen de Verheven Porte en Rusland gesloten verdragen betreffende de beide vorstendommen magtigen in geenen deele Rusland tot het zenden van troepen in deze twee gewesten, en het artikel, dat daarop betrekking heeft en in de Sened van Balta-Liman gevonden wordt, is alleen dan van toepassing, wanneer er inwendige onlusten zouden ontstaan, iets dat in geenen deele in de gegeven omstandigheden het geval is. Het is eene daadzaak, dat deze aanvallende handelwijze van Rusland in beginsel niets anders dan eene oorlogsverklaring is, welke aan de Verheven Porte het onbetwistbaar regt geeft om eveneens van de wapenen gebruik te maken. Maar de Verheven Porte wenscht hare regten niet tot het uiterste door te drijven. Bouwende op de regtvaardigheid, welke hare politiek jegens de Mogendheden steeds betracht heeft, verkiest zij den vrijwilligen terugkeer van Rusland tot handelwijzen meer overeenkomstig met deszelfs verklaringen, af te wachten. Het is met het oogmerk om alle zwarigheden tot dien terugkeer uit den weg te ruimen, dat de Verheven Porte zich bepaalt, om voor het oogenblik tegen deze aanranding, waarover zij wel ten zeerste het regt heeft zich te beklagen, te protesteren. Zij vermeent hierdoor aan de geheele wereld een nieuw bewijs te geven van de gematigdheid van het systema, hetwelk zij sinds den aanvang dezer zaak heeft aangenomen.

Zij onthoudt zich van iedere vijandelijke daad, maar zij verklaart, dat zij in geenen deele toestemt, dat men van tijd tot tijd Moldavie en Wallachye met troepen binnenrukt, daar die provincien een integrerend deel van het Ottomanisch rijk uitmaken en evenmin, dat men dezelven als een huis zonder meester beschouwt.

Zij protesteert dus formeel en openlijk tegen deze handelwijze, en, in de overtuiging dat de Mogendheden, onderteekenaars van het tractaat van 1841, geenszins hunne goedkeuring aan eene diergelijke aanranding zullen schenken, zoo heeft de Verheven Porte een verslag der omstandigheden gegeven en bewaart ondertusschen, ter harer verdediging, eene gewapende houding.

Ten slotte herhaalt zij, dat Z. M. de Sultan steeds begeerig is elke vordering van het Russische hof voor te komen, zoo als hij reeds dikwerf getoond heeft, zijnde hij ook thans bereid elke grieve betrekkelijk de godsdienstaangelegenheden, waarover zijne Grieksche onderdanen zich zouden kunnen beklagen, uit den weg te ruimen, dat herstel is, wat de heilige plaatsen aangaat, bereids gegeven en die kwestie tot tevredenheid van Rusland opgelost, en de Verheven Porte aarzelt niet om nog meer duidelijke verzekeringen te geven, ten einde de regeling, die ten genoege van alle partijen gemaakt is, te bevestigen.

Constantinopel den 2 (14) Julij 1853. (8 Cheval 1269).

BELGIE.

Brussel, 3 Augustus. In de straat St. Lazarus is de vrouw van zekeren *Michel C....* bevallen van drie zonen, wier gezondheid niets te wenschen overlaat.

— *Antwerpen*, 4 Augustus. Wij vernemen dat in de gemeente Sichem, nabij Diest, op den 11 dezer groote

---

vroegere nieuwsgierigheid keerde terug, en ik vroeg naar den oorsprong van dien buitengewonen naam.

Eerst na herhaalde vragen besloten mijne vrienden, die bij deze vraag heel ernstig geworden waren, daarop antwoord te geven en mij de legende te verhalen, welke aan de oevers van den Donau betreffende deze bloem algemeene geloofd wordt. Volgens eene oude gewoonte mogt die alleen verteld worden door de grootmoeder, op de lange feestavonden van de kersweek. — Daar de oude vrouw op dit oogenblik ongesteld was, mogt de schoone Erzsi, na hare verzekering dat zij al de bijzonderheden van het verhaal goed kende, hare plaats innemen. De volle maan, die juist opkwam en door de kalme golven van den Donaustroom weerkaatst werd, en het geheele tooneel maakten een diepen indruk op mij, waardoor ik nog beter geschikt was om de legende diep en innig te gevoelen.

Erzsi begon op zachten toon ons het volgende te verhalen:

Niet ver van hier is eene groote marktstad, welke met verscheidene andere landgoederen in den omtrek het eigendom werd van een Duitschen graaf, door zijn huwelijk met de eenige dochter van een Hongaarsch edelman. Na den dood dezer dame — die het eene of andere ambt bekleed had bij den persoon der Keizerin — keerde haar man uit Weenen terug om op zijne goederen te leven, welke hij gedurende de minderjarigheid zijner twee zoons als hun voogd bestuurde. De oude beambten en dienstboden — van welke de meesten hunne plaatsen van vader op zoon, vele geslachten door als erfelijk goed bezeten hadden — werden vervangen door Oostenrijkers. Het duurde niet lang meer of er werd op het kasteel geen enkel Hongaarsch woord gehoord; de familie zelve verstond geen woord van die taal. Al de regterlijke aangelegenheden werden in het Duitsch verhandeld; geen der nieuwe bedienden verstond het Hongaarsch, en als de arme boer eene klagt of een smeekschrift inleverde, kon hij zich niet alleen niet doen verstaan, maar hij werd daarenboven om deze reden bespot en beleedigd. Wanneer hij zich dan, in zijn teederst gevoel beleedigd, (zijnen trots op onze schoone taal) tot den graaf zelven wendde, won hij niets dan eene herhaling van dezelfde handeling, vergezeld van verhoogden toorn. De eenige uitslag van al zulke pogingen was de goedkeuring voor degenen, die tegen hem gesproken hadden, en voor den boer harde woorden of slagen. Het volk werd langzamerhand wanhopig en klaagde luide over zijn bitter lot.

Janos was jager geweest bij den vorigen meester, en had tot dus verre een genoeglijk huiselijk leven gekend met zijne vrouw en een eenig kind. Hij werd vervangen door iemand, die volleerd was in de kunst van vleijen en kruipen, maar die niet het minste begrip had van jagen of boomkweekerij.

Van huis en haard verdreven, begaf Janos zich met vrouw en kind naar eene hut van klei aan den oever van den Donau, niet ver van het kasteel. Op verschillende wijzen poogde hij den kost voor zijn huisgezin te verdienen, maar even als zijn vader en zijn grootvader geweest waren, was hij alleen jager. Zijn talent bepaalde zich dus tot het groene woud en zijne onfeilbare kogels. Zijne uiterste pogingen om door landelijke arbeid en vischvangst iets te verdienen, bragten weinig winst en veel teleurstelling op.

Zijn kind werd ziek, en de blozende wangen zijner jeugdige vrouw werden bleek door gebrek en kommer. Janos wist niet langer wat hij zou aanvangen. De geneesheer van het dorp schreef versterkende middelen en gezond voedsel voor, als de eenige artseny voor vrouw en kind. Het voorschrift werd zwijgend ontvangen; het was gegeven met de koudheid en onverschilligheid van iemand, die, gewoon geworden aan tooneelen van armoede en ontbering, zich weinig bekommert of de gegeven raad opgevolgd kan worden of niet.

(*Wordt vervolgd*).

festiviteiten zullen plaats hebben, ter gelegenheid der verheffing van den *E. P. Becks*, tot het generaalschap der Jezuiten, als zijnde hij in die gemeente geboren.

— *Brussel*, 6 Augustus. De eerste afkondigingen van het huwelijk tusschen den hertog van Braband en de aartshertogin *Maria Henrietta Anna* van Oostenrijk zullen heden alhier en te Weenen te gelijkertijd plaats hebben.

De burgemeester zal als officier van den burgerlijken stand bij de bekendmaking, die met de gebruikelijke formaliteiten morgen op het gewone uur aan de hoofddeur van het stadhuis te Brussel geschieden zal, voorzitten.

Wij weten, dat deze bekendmaking, die even als alle anderen van dien aard, aangeplakt moet worden, zeer eenvoudig zal worden ingerigt, dat wil zeggen, dat het vorige gebruik, bestaande in eene oneindige opnoeming van titels, enz., niet gevolgd zal worden.

De huwelijksafkondigingen zullen ter zelfder ure in de St. Gudula-kerk worden afgelezen.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 Julij. Gisteren viel er ten 3 ure in den namiddag een droevig voorval voor in de straat Le-Mercier te Batignolles. Een verhuizer, in zijn kwartier als een zeer goed en geacht mensch bekend, kwam op een dier ware voertuigen te huis, waarop de goederen bij verhuizing worden overgebragt. Die man was vader van een allerliefst meisje van naauw drie jaren, dat de gewoonte had, wanneer zij het rijtuig hoorde aankomen, het al babbelende en springende te gemoet te gaan. Gisteren zag de arme vader, bezig als hij was in het binnenste van zijn voertuig, zijn kind niet aankomen; het meisje geraakte onder de pooten der paarden en viel voor een der wielen neder, dat haar over de borst ging en de ribben verbrijzelde.

Op dat oogenblik kwam de vader zingende naar voren van het rijtuig, maar reeds waren eenige personen verschrikt toegeschoten om, zoo als het bleek, het kind eene onnoodige hulp toe te brengen, alzoo het reeds dood was. De ongelukkige vader, dat verschrikkelijk ontgeluk ontwarende, werd door een onbeschrijfbaar smartgevoel aangetast. Zijne wanhoop grensde aan waanzinnigheid. De gansche nacht heeft men hem moeten bewaken om hem te verhinderen het hoofd tegen den muur te vermorselen, waartoe hij telkens onder den uitroep: »ik heb het gedood, ik heb het gedood", de wanhopigste pogingen aanwendde.

— *Parijs*, 29 Julij. Gisteren was de revue te Satory zeer schoon. Bijna echter had er een ongeluk plaats gehad. De keizer kommandeerde in persoon en ofschoon hij een zeer goed ruiter is, viel hij echter, door een zijsprong van zijn paard van hetzelve en werd bijna door een der lieden van zijn gevolg gewond. Dit voorval heeft echter geene gevolgen gehad.

— *Parijs*, 31 Julij. In de eerste dagen der aankomst alhier van de koningin *Christina*, Hertogin van Ruanzares, sprak men veel van een huwelijksontwerp tusschen prins *Napoleon-Bonaparte* en eene der dochters van de Koninginne-moeder en hetgeen thans te St. Cloud voorvalt schijnt meer dan ooit het gerucht dier vereeniging te bevestigen. Immers de koningin en hare dochters worden aldaar met de grootste voorkomendheid behandeld; het keizerlijke hof geeft feesten ter harer eer, te Satory worden revues gehouden, waarbij *Napoleon* persoonlijk kommandeert, gisteren heeft er groot diner plaats gehad en daarna komedie, hebbende de Fransche komedianten zich naar de schouwburg van het paleis begeven om *de echtgenoot op het land* te spelen. Gelukkige *Maria Christina!* door dat schitterend onthaal te St. Cloud, zal zij zich ook de koninklijke ontvangst kunnen herinneren van de Orleansen op een ander tijdstip genoten. Werkelijk, zij die haar eergisteren te Satory zagen, zullen, haar verblijf op het koninklijk paleis, alvorens hare dochter hertogin van Montpensier werd, in de gedachte komende, zich voor den geest halen, hoe zij den 29 Julij op het balcon der Tulleriën, tusschen *Lodewijk Philips* en *Maria Amélia* op het oogenblik van het concert en het vuurwerk, gezeten was.

Er bestaan bevoorregte personen, wier toestand door de omwentelingen niet veranderd wordt en voor wie alle gebeurtenissen een eeuwigdurend *Sempre-bene* schijnen te zijn. Onder hen behoort *Maria Christina*, want zij is het spil, waarom de Bourbons van Napels en van Spanje, de Orleansen en de Napoleons zich vereenigen. Overigens zal het niet voor de eerste maal zijn dat het bloedverwantschap der Bonaparten en Bourbons, indien dit huwelijk doorgaat, daaruit zal voortvloeijen. Toen *Napoleon* I *Maria Louisa* van Oostenrijk huwde, werd hij daardoor de naaste bloedverwant van de hertogin van Angoulême.

— De toebereidselen, die in het midden van het veld van Mars, naar den kant van Gros-Caillou, voor de tribunen van den wedloop gemaakt worden, bestaan in Afrikaansche bergen en bergengten van bordpapier, op wier toppen de oorlog tegen de Kabylen zal worden nagebootst, zullende die kleine oorlog in den avond van den 15 Augustus plaats hebben.

— *Parijs*, 2 Augustus. Men heeft ter gelegenheid van de laatste tooneelvertooning aan het hof opgemerkt, dat de Keizer zeer welwillend was jegens den Russische gezant *von Kosseleff*, hetgeen op het geheele korps diplomatique een aangenamen indruk schijnt gemaakt te hebben.

— Op den 1 Augustus en 1 Februarij van ieder jaar laat prinses *Mathilda* een som van 100,000 fr., zijnde het pensioen, dat haar echtgenoot, prins *Demikoff* haar toelegt, bij het Russische gezantschap ontvangen. Gisteren vond dit weder plaats, doch er werd geantwoord dat de uitbetaling geen plaats kon hebben, alvorens door den Czaar de verhoudingen tusschen een Russisch onderdaan en zijne vrouw, behoorende tot een souverein huis, geregeld waren.

— Men verzekert dat ons Gouvernement aan Lord *Clarendon* de vraag heeft voorgelegd, of hij in den Levant tot daden wil overgaan dan wel niet. In het laatste geval zou de Fransche vloot teruggeroepen worden, doch zich ook slechts eenige dagen te Toulouse ophouden om verder naar Cherbourg te stevenen, om het eskader van Spithead, dat van dag tot dag sterker wordt, in het oog te houden.

De Russische staatkunde wendt alle mogelijke pogingen aan om de Engelschen van de Franschen te scheiden.

— De *Var* berigt dat sedert eenige dagen te Grasse en omstreken het gerucht rondliep, dat de Heilige Maagd in eene oude vervallene hut, op het grondgebied van Mouans, niet verre van den keizerlijken weg van Grasse naar Antibes, verschenen was. Weldra kwamen gansche scharen vrouwen en kinderen uit alle oorden van het arrondissement om in die hut gebeden op te zeggen en geldelijke offers in eene daar ter neêr gestelde bus te storten. Onderrigt van hetgeen er voorviel, zoo gelastte de onder-prefect van Grasse den kommissaris van policie te Cannes om die hut te doen afbreken en de bus in handen te stellen van den pastoor te Mouans, ten einde den inhoud voor zijne parochie te benuttigen, welk een en ander den 25 Julij heeft plaats gehad, zoodat de wonderhut niet meer bestaat. Dit neemt evenwel niet weg dat voortdurend nieuwe bedevaarten aankomen om op hare bouwvallen neêr te knielen en de meesten gelooven aan eene nieuwe verschijning der Heilige Maagd, in eene der naburige hutten.

— *Parijs*, 5 Augustus. Op de beurs verspreidde zich het gerucht zeer sterk, dat de heer *Fould* het ministerie verlaten zou. In het kabinet is hij steeds voor den vrede, tegen welken prijs ook, gestemd en men maakte daaruit de gevolgtrekking op dat de zaken een oorlogzuchtiger aanzien verkrijgen.

Zoo veel is zeker, dat er in het ministerie van oorlog veel gewerkt wordt. Er is sprake om alle divisiën van het leger op den voet van oorlog te brengen; al de ambtenaren van dat ministerie brengen bijna den geheelen nacht op hunne bureaux door. Ook zou de keizer gezegd hebben dat hij in staat wilde zijn om, des noods, binnen veertien dagen 700,000 man onder de wapenen te brengen.

— *Marseille*, 1 Augustus. De generaal *Randon*, gouverneur generaal van Algerie, is heden hier ontscheept, voor eenigen tijd met verlof in Frankrijk komende en zich naar Metz begevende. Zijn tijdelijke vervanger is de generaal *Pelessier*.

— Pontà Mousson (Meurthte) 2 Augustus. Eene nog jonge en als eene boerin gekleede vrouw stond gisteren op den hoek, door den spoorweg en den daarop uitkomenden gewonen landweg gevormd wordende. Eensklaps wordt het sein gedaan dat de trein van Metz aankwam. Werkelijk zag men hem in volle vaart aanstoomen, toen die vrouw onverwachts het staketsel over sprong, den spoorweg bereikte, een oogenblik knielde en zich daarop dwars over den weg met het hoofd op de rail neerlag.

De wachter, getuige van die daad, was een oogenblik verlegen. Onmogelijk was het hem die vrouw aan dien gevaarvollen toestand te ontrukken, zonder twee slagtoffers in stede van een het gevolg daarvan te doen zijn. Hij besloot dus den machinist het sein van stoppen te geven.

Dat sein werd gezien, daaraan voldaan en de trein hield op slechts tien meters afstand van de ongelukkige vrouw op. De wachter sprong op haar toe, hief haar op en men beseffe zijne verwondering en vreugde, toen hij in haar zijne eigene vrouw herkende.

Het schijnt dat eene kleine huiselijke twist, eenige oogenblikken te voren plaats gehad hebbende, den geest dier vrouw zoodanig had opgewonden, dat zij dien noodlottigen stap wilde doen. Nadat de eerste ontroering voorbij was, vielen de echtgenooten in elkanders armen, wederkeerig elkander vrede, eensgezindheid en vergetelheid van het verledene zwerende.

— *Parijs*, 6 Augustus. De aankomst van tien schoone Spaansche paarden lokte gisteren eene groote menigte liefhebbers naar den weg van Orleans. Bestemd voor de keizerlijke stallen, zoo zijn er Andaluziërs onder van het echte ras en verschillende kleuren. Vijf zwarten zijn zoo vurig, dat het bijna onmogelijk is hen te naderen. Onder deze bevinden zich vier hitten aan de keizerin toebehoorende. De fraaije Andaluziërs zijn een geschenk van den hertog van Alba aan den keizer.

ZWITSERLAND.

Lucerne, 25 Julij. In dit kanton begint eene beweging het daglicht te zien, bijna gelijkvormig aan die van Freiburg. Zondag 17 dezer hebben zich de eerste verschijnselen dier beweging in eene soort van voorbereidende vereeniging, in de herberg van Eggerschnijl, op den weg van Sursec naar Lucerne gehouden, voorgedaan. Aldaar waren ongeveer een honderd en vijftig personen tegenwoordig, die men zegt grootendeels tot de Ultromontanen te behooren, minstens bestond het bestuur dat men zamenstelde geheel uit mannen, die reeds in het Sonderbund eene rol gespeeld hebben.

De vereeniging heeft besloten aan de beide bondsvergaderingen een rekest in te dienen, houdende verzoek om hare tusschenkomst tot vernietiging van de tegenwoordige constitutie in het kanton Freiburg. Daarenboven is er besloten eene kollecte ten behoeve der insurgenten van 22 April te bewerkstelligen.

— *Bern*, 28 Julij. De beroemde schrijfster van Oom Tom, Mevrouw *Henriette Beecher Stowe* is in de laatste dagen alhier doorgekomen. Zij begaf zich naar het Oberland, alwaar zij eenigen tijd denkt te verblijven. Zij zal zich te Baningen vestigen.

— *Bazel*, 2 Augustus. De bondsraad heeft met algemeene stemmen het besluit der bondsvergadering goedgekeurd, waarbij 200000 franken worden ter beschikking gesteld voor de verdedigings werken te Bellinzone en Luciensberg opgerigt, ten einde die gewigtige bergengten tegen elken misschien ondernomen wordenden aanval te dekken.

PORTUGAL.

Lissabon, 30 Julij. Het geschil tusschen de hoven van Rome en Lissabon, over de Indische Kerkelijke aangelegenheden ontstaan, is bekend en wij hebben het reeds vermeld, dat de kamer der gedeputeerden verklaard had, dat de bisschop van Macao, de Vicaris Generaal van den Aartsbisschop van Goa en zes andere geestelijken, zich jegens het vaderland zeer verdienstelijk gemaakt hadden door zich tegen de aanmatigingen van Rome te verzetten. De Internuncius, bij de beraadslaging daarover, waarin zijn Gouvernement door de verschillende sprekers niet weinig gehavend was, tegenwoordig, dreigde zijn paspoort te zullen aanvragen. Het hof van Lissabon scheen daarmede zeer verlegen en is er toe overgegaan om de taal door die sprekers gevoerd te wraken, en den Nuncius in eene nota eenige verschooning over het voorgevallene aan te bieden, waardoor die zaak voor het tegenwoordige geschikt is.

ITALIE.

Bologne, 12 Julij. Eergisteren zag men op de chels voor het huis van den geneesheer *Acusi* ee bloeddroppels. De voorbijgangers bleven staan en w van oordeel, dat een zwaar gewonde daarover gegaan Weldra hoorde men zuchten en snikken in het huis Een politie-kommissaris werd geroepen, die het w binnentreden, maar de deur gesloten vond, en n gewone sommatien om te openen, die vruchteloos ble gaf hij bevel de deur met geweld open te maken en vervolgens den benedengang in.

Daar vertoonde zich een verschrikkelijk schouw voor zijne oogen. De heer *Accusi* en zijne dienst lagen op den vloer, dood en bedekt met talrijke den. In een naburig vertrek vond men den genee *Guiseppe Salvi* (neef van den hoor *Accusi*) mede leden en in zijn bloed badende, een heelmeesters tuig uog in handen houdende.

Men veronderstelt, dat de laatste den heer *Accu* zijne dienstbode vermoord en daarna zich zelven o leveu heeft gebragt, Sedert lang bestonden hevige ten tusschen de leden dier familie.

— Men schryft van *Livorno*. De pater *del Po* professor alhier, een werk over de dansende tafels gegeven hebbende, zoo heeft het Toskaansche Gouve ment daarover de universiteit te Pisa geraadpleegd het gevoelen heeft uitgebragt, dat de studie der sende tafels tot het Panthèismus leidt, Het werk professor *del Pozzo* is dien ten gevolge verboden.

— *Turin*, 1 Augustus. Koning *Victor Emanuel* bijna op zee, terugkomende van Spezzia, een ong beloopen. De stoomboot waarop Z. M. zich bev stootte op eenë rots, doch gelukkig zonder noodlo gevolgen. De koning is op een ander vaartnig o gegaan en, behouden en wel, aan wal gestapt, a aangekomen.

— De minister *Cavour* is buiten gevaar en zal w zijne werkzaamheden hervatten.

— De *Courant van Venetie* maakt een vonnis den krijgsraad te Vicenca bekend, waarbij 14 pers wegens het feitelijk dragen van wapenen ter dood oordeeld zijn. Om dezelfde misdaad zijn negen and tot stokslagen en gevangenis, en vijf, bij wien sl gedeeltens van wapenen en oorlogsbehoeften gevo zijn, allen tot gevangenisstraf veroordeeld. Somm dier straffen zijn gewijzigd en twee der ter dood oordeelden in vrijheid gesteld.

— Ter gelegenheid der verjaring van de komst *Pius IX* tot den Pausselijken stoel, zijn 200 veroor den in vrijheid gesteld en onder dat getal behoor kolonel *Calanddrelli*

RUSLAND.

De Warschausche dagbladen deelen den gelukk uitslag mede eener poging tot ontvlugting van den derofficier *Gotowicki* en den dragonder *Dudatiew*, het regiment kroonprins van Wurtemberg, krijgsge genen bij de bergbewoners van den Caucasus.

Eene gunstige gelegenheid benuttigende nam, *Duda* op zekeren avond, *Gotowicki*, die niet loopen kon, dien zijne voeten geketend waren, op de schou bereikte met hem de oevers eener rivier, verborg in het riet en kwam, na zes dagen der ongehoo vermoeijenissen, gelukkig aan het fort te Eugeniussc aan. De keizer, deze schoone daad vernemende, *Dudatiew* de zilveren eeremedaille en 150 zilveren bels doen uitreiken.

— *St. Petersburg*, 13 Julij. Het aantal personen tot eergisteren door de Cholera Morbus aangetast w bedroeg 518. Op dien dag deden zich 80 nieuwe e sterfgevallen voor. Op gisteren telde men 38 overl nen op 104 nieuw aangetasten, heden 40 op 86, vende er alzoo nog 580 lijders aan die ziekte onder handeling.

— *St. Petersburg*, 25 Julij. De vice-admiraal over een der eskaders van onze vloot het bevel voe de, is in deze hoofdstad aangekomen. Men ver dat deze vlagofficier, die bijna al de oorlogshavens Europa bezocht en zich bijzonder toegelegd heeft op les wat de stoomvaart betreft, dobr het gouverne herwaarts geroepen is om gehoord te worden over inrigten van een stoomeskader, dat men te Kroon wil zamenstellen.

— *Odessa*, 18 Julij. Men berigt van die plaats, de vice-admiraal *Schurief*, kommandant van de divisie der Russische vloot in de Zwarte Zee, de den van den Donau bezocht heeft, alwaar Rusland zaggelijke versterkingen doet aanleggen, ten einde den doortogt meester te blijven.

TURKYE.

— *Jeruzalem*, 16 Julij. In weerwil der beweging van de Russische agenten is hier alles even stil en tig. Wel hadden zij de verontrustendste tijdingen de veiligheid der Grieksche bevolking rondgestro doch het Turksche bestuur legt steeds de grootste matigdheid aan den dag, daarin voorbeeldig bijge door den Franschen Consul, die voortdurend zijne be pogingen aanwendt om de eensgezindheid onder de ver schillende godsdienstige secten te bewaren.

Het laatste reglement over de uren der diensten e gebeden in de Heilige Plaats, is zonder eenige moei lijkheid in werking gebragt.

— Tusschen de Oostenrijksche en Noord-Amerikaansche gezanten heerscht voortdurend eene groote verwijdering De *St. Lewis* (het Amerikaansche Fregat) heeft Sm verlaten, zoodra hij zich tegenover een vier dubbele Oostenrijksche magt zag, namelijk tegenover *de H* *Arthemise*, *Bellona* en *Novora*, en is voor deze h stad aangekomen. De Oostenrijksche internuncius roept zich op het traktaat van 1841 wegens de te woordigheid der Amerikaansche fregatten in den Bo rus. De *Divan* weet niet wat daarop te antwoor de Engelsche en Fransche gezanten behouden daarov het stilzwijgen, omdat zij zelven het voornemen ko teren om hunne vloten te doen opdagen, zoodat de baron *von Bruck* de eenige is, die het tracktaat over de zeeëngten inroept.

— De Groot Hertog Konstantijn begeeft zich van Se bastopel naar Odessa, naar men veronderstelt, met het voornemen om aldaar den Keizer, zijn vader, te ont vangen. Sommige Russische fregatten komen soms in het gezigt der Turksche vloot te Tanaraki, waarschijn lijk om de rapporten der talrijke Russische spionnen ontvangst te nemen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 5 October 1853, No. 79.

— *Reschid Pacha* is nog minister, maar alleen door de genade der Djiaours en van Lord *Redcliffe*. Eerlijkheid en gematigheid kunnen hem niet ontzegd worden, maar redt men door die hoedanigheden de staten uit den nood?

Zie hier de geheime oorzaak der laatste ministeriele crisis.

De *baxis* is eene zedelijke plaag in Turkye en bestaat in een geschenk of fooi in geld. In het overige gedeelte van Europa worden die door de meerderen aan de minderen gegeven, maar in Turkye neemt iedereen, groot of klein, ze aan, vroeger zelfs de Sultan bij zijne komst tot den troon.

Als men een bezoek aflegt, is men verpligt den dienstboden fooijen toetereiken en de groote zaal der Houaks (verblijven der ambtenaren) zijn er bovenmatig mede vervuld. De aanhangers der oude zeden geven nog de baxis aan den huisheer. Toen *Mohamet Alie*, jaloersch over de eerbewijzingen, die zijn zoon *Ibrahim* in Frankrijk genoot, het besluit nam om naar Konstantinopel te gaan, hielp hij Egypte voor eenige jaren door de baxis ten gronde. Bij alle bezoeken, die hij bij de hooge personen aflag, gaf hij honderd duizenden, zelfs millioenen piasters ten geschenke en zulks moet niet als bij wijze van spreken worden aangezien, werkelijk gaf hij, toen hij de Sultane *Valide* bezocht, haar een baxis van verscheidene millioenen piasters.

Gemakkelijk valt het te beseffen, dat de baxis de schoonste gelegenheid tot omkooping en verleiding aanbiedt, vooral voor de Turken, die als Gouverneurs naar de binnenlandsche provincien gezonden worden.

Reschid heeft eerstelijk in het belang der finantien en tweedens om der waardigheidswille dat misbruik willen afschaffen, maar het is hem slecht bekomen.

Toen het *Baijrams* feest, dat als het gewigtigste in het jaar om de baxis te ontvangen beschouwd wordt, daagde, gaf hij geene geschenken, noch aan de besnedenen, noch aan den Selikon en Kislar-Agha van het Keizerlijke Serail of aan des Sultans gunstelingen. De overige ministers volgden, onder voorwendsel der nieuwe voorschriften van den staat, zijn voorbeeld en het viel daardoor *Rissa-Pacha*, *Halil-Pacha* en *Saffeti-Pacha* niet moeijelijk allen, die het vertrouwen van den Sultan genieten en als zijne gunstelingen beschouwd kunnen worden, tegen *Reschid-Pacha* in het harnas te brengen. Hierbij kwam nog het bezetten der Turksche provincien door de Russen en de Sultan was ligtelijk over te halen om tot de benoeming van een nieuw ministerie, een ministerie pur sang, over te gaan. De lijst was al opgemaakt.

Lord *Redcliffe* heeft echter *Reschid-Pacha* tegenover zijne vijanden weten staande te houden.

— In de golf van Smirna heeft een troep Turken eenige Grieken vermoord, die levensmiddelen aan de vloten leverden. De Fransche Admiraal heeft een kompagnie doen ontschepen om zulke gruweldaden in den vervolge te beletten.

— Te Smirna heerscht de gele koorts. De zieken bezwijken binnen weinige uren.

Bataviasche Tentoonstelling.

De commissie voor de tentoonstelling maakt bij deze bekend, dat de opening bepaald blijft op Maandag den 10den October 1853, des morgens ten 9 ure, zullende op dien dag alleen het gebouw des namiddags niet geopend zijn.

S. D. SCHIFF, *President*.
L. H. DEELEMAN, *Secretaris*.

Plaatsgebrek verhindert ons, nogmaals het bereids, in ons Nommer van den 15den September opgenomen reglement voor de *Bataviasche Tentoonstelling* op te nemen.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

De directie der Maatschappij van Toonkunst heeft de eer bekend te maken: dat de uitvoering van het oratorium DE SCHEPPING, is vastgesteld op Dingsdag den 18den dezer, des avonds ten half acht ure, en dat het buitengewoon *vokaal en instrumentaal concert* zal plaats hebben op Vrijdag den 21sten daaraanvolgende, mede des avonds ten half acht ure.

Zij brengt voorts ter kennis van het publiek, dat geene *entréebilletten zullen worden afgegeven op de avonden der uitvoering*, doch dat de toegangkaartjes alleen te verkrijgen zijn den 18den en 21sten dezer, van af negen ure des morgens tot drie ure des namiddags, te Weltevreden aan het gebouw van den Schouwburg en ten kantore van den heer *W. Rueb*, in de stad.

Eindelijk nog heeft de directie voornoemd de eer mede te deelen, dat zij, het aan de keus van het publiek wenschende overtelaten, om of beide muzijkavonden, dan wel een dier feesten bijtewoonen, alsnu met wijziging der vroegere advertentie, de prijzen bepaald heeft als volgt:

Op den 18den October 1853.
UITVOERING VAN HET ORATORIUM.

Vijf gulden per persoon en drie gulden per persoon voor heeren officieren, tot en met den rang van kapitein, en hunne dames.

Op den 21sten October 1853.
BUITENGEWOON CONCERT.

Entrée *vrij* voor heeren leden der maatschappij van Toonkunst en voor de dames in het algemeen.

Vijf gulden per persoon voor vreemdelingen en voor ingezetenen van Batavia, geen leden der maatschappij zijnde.

Drie gulden per persoon voor heeren officieren, tot en met den rang van kapitein.

Kinderen beneden 12 jaren worden niet toegelaten; boven dien leeftijd betalen zij vol entrée.

De Directie voornoemd,
P. VAN REES.
GUSTAV WILLETT.

BATAVIA, 4 *October* 1853.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Sept. 26	Nederlandsch	Anna Paulowna	W. Bek	Batavia	25 Sept.	Amsterdam
October 1	»	Brouwershaven	P. Jansen	Port-Philip	22 Aug.	Batavia
» —	Amerikaansch	Austra	S. Pepper	Manila	8 »	Calcutta
» 2	Nederlandsch	Alida Willemina	G. E. Doornbos	Batavia	1 Oct.	Amsterdam
» 3	Engelsch	Senator	J. E. Chilpot	Sydney	20 Aug.	Singapore
» —	»	Chamvis	Mangham	»	2 Aug.	Batavia

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Sept. 30	Nederlandsch	Batavia	Barthalomeus	Rotterdam	21 Mei	
» —	Nederl. Indisch	Godong Bazaar	Morodojo	Palembang	1 Sept.	
» —	Fransch	Pacifique	David	Sydney		B. Sanier. Suermondt en co.
October 1	Nederlandsch	Nehalennia	Staal	Panaroekan		B. Kopersmit en co.
» —	Nederl. Indisch	stoomb. Banda	Schmidt	Soerabaya	28 Sept.	»
» 2	Nederlandsch	Erasmus	H. F. Scharper	Port-Philip	18 Aug.	B. Sanier, Suermondt en co.
» —	»	Estafette	D. Hofker	Sydney	23 »	Tiedeman en van der Burg.
» —	Nederl. Indisch	Fathool Moebarak	Bahoedin	Riouw	8 Sept.	D. N. Buys en co.
» —	» »	Fathool Hermas	Goesti Tasim	Koetie	15 »	
» 3	» »	Oey Sinjo	Souw Kopie	Cheribon	30 »	
» —	Nederlandsch	Neerlandsch Koning		Adelaide		Reynst en Vinju
» 4	»	Albrecht Beyling		Tagal		B. Kopersmit en co.
» 5	Nederl. Indisch	Aderaks	Sahans	Cheribon	1 Oct.	
» —	» »	Almas				
» —	» »	Tandjong Pinang				

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
October 1	Nederlandsch	Z. M. stooms. Borneo	luit. t/z. 2 kl. Heuck	Sambas
» —	»	Drie Gebroeders	Wilhelmie	Tagal
» —	Nederl. Indisch	Atiatul Barie	Sech Osman	Singapore
» —	» »	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang
» —	» »	Walvisch	Said Ahadat	Soerabaya
» —	Nederlandsch	Alida Wilhelmina	Doornbos	Nederland
» 2	Nederl. Indisch	stooms. Makassar	Chevalier	Soerabaya
» —	Nederlandsch	Jacoba en Christina	Berk	Samarang
» —	Nederl. Indisch	Nawan Al Djoesoor	Alhabsij	Banka
» —	» »	Fathul Barie	Schippers	Singapore
» —	Engelsch	Glendaragh	Said Alsegaf	»
» —	Hamburgsch	Java	Christiansen	Nederland
» 3	Nederlandsch	Canton	Tweehuys	Rotterdam
» —	Engelsch	Abyssinia	John Terrer	Nederland
» —	Amerikaansch	Oriental	Fletcher	Samarang
» —	Engelsch	Duke of Wellington	Smith	Sydney
» —	Hamburgsch	Maria Christina	Vos	Singapore
» —	Nederl. Indisch	Amanatul Bahrie	Adjubidie	Soerabaya
» 5	Nederlandsch	Nehalennia	Staal	Nederland
» —	»	Weltevreden	Teerlink	Soerabaya
» —	»	Amboina	Poort	Rotterdam
» —	Nederl. Indisch	Lachmodie	Sech Sahab	Cheribon
» —	» »	Godong Bazaar	Morodojo	
» —	» »	Blindjo Srie Boelan	Tjing Keat	Muntok
» —	Nederlandsch	Goed Vertrouwen	Kock	Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Twee Gebroeders	Zeeman	Hamburg	B. Kopersmit en co.
»	Albrecht Beyling		Nederland	»
»	Capella	Wigman	Soerabaya	Paine. Stricker en co.
»	Anna en Christina *	Joon	Padang	Kreglinger. Dummler en co.
»	Cameleon *	van Wijhe	Soerabaya	W. Anderson, Tolson & Co.
»	Maria Anna	Verbeek		van Ommeren. Rueb & Co.
»	Batavia	Bartholomeus		Reynst en Vinju
»	Nederlandsch Koning			»
»	Erasmus	Schorper		B. Sanier, Suermondt en co.
»	Estafette	Hofker		Tiedeman en van der Burg.
Nederl. Indisch	stooms. Ambon	Hugenholtz	Padang en Benkoelen	B. Kopersmit en co.
» »	stoomb. Banda	Schmidt		»
» »	Jane Serina	Brodie	Singapore	Adam en co.
» »	Djilanie	Sech Alie	Soerabaya	Coulster
» »	Shat Elfrat	Alhabassij	Samarang	Kreglinger, Dummler en co.
» »	Fathool Mobark	Bahoedin	Samarang	D. N. Buys en co.
» »	Tartar	Sim Pie	Cheribon	
» »	Fathool Hermas	Goesti Tasim		
» »	Oey Sinjo	Souw Kopie		
Engelsch	Marry Montague	Barclarij		Metzendorf, Wilmans en co.
»	St. Vincent	Young	Holland	Hunter, Houghton en co.
»	West	Jones		
Hamburgsch	Meteor	Poppe	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans en co.
»	Malvina Vidal	Jachtman	»	»
Fransch	Pacifique	David		B. Sanier, Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java: Z. M. troepen.*
Met het N. I. schip *Jane Serene:* Mevr. *Brodie.* — *Jutting.*
Met het Ned. schip *Batavia:* de heeren *van Pabst en echtgenoot.* — *van Heumen.* — *Gobius.* — *de Roock.* — *Weijers.* — *Altheer.* — *Z. M. troepen.*
Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *Torsythe.* — *Bouwer.* — *Rendorp.*
Met het N. I. schip *Oeij Sinjo:* de heer *Harms en familie.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Generaal Michiels: drie kinderen van den heer W. Townsend.*
Met het N. I. stooms. *Makasser:* de heeren *W. C. Klis.* — *C. M. van Lawick van Babst en dochter.* — *B. J. Schipper.* — *C. H. F. Riesz.*
Met het Eng. schip *Glendaragh: 70 Inlanders en 1 Chinees.*
Met het Hamb. schip *Java:* de heer *J. R. Petersen.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Singapore en Riouw per ned. ind. bark *Fathahool Moebarak* gez. Bahoedien.

165 st. stalen pannen. 30 pak. zoethout. 210 do. chin. offer papier 28 do. do. gadong. 10 do. do. tabak. 1 vat vrucht. 25 krandjang kommen. 112 zakk. komijn zaad. 10 vaten staal. *Ko Samkaij.*
5 bn. madr. lijnwaden. 3 kn. do. 1 kt. rozenwater. 1 do. was. *Sech Sulim Bahasoan.*
$160^{43}/_{100}$ pic. gambier. *de Gezagv.*
$314^{39}/_{100}$ pic. gambier. $13^{85}/_{100}$ do. was. *Ko Samkaij.*

Van Bandjermassing per ned. ind. brik *Futhool Hermas* gez. Goeste Tasim.

20500 bundel rotting. $4^{1}/_{2}$ pic. was. 2 do. gom. *de Gezagv.*

Van Samarang per stooms. *Java* kapt. G. Batten.

950 gouden sovereings. 1 kt, kleeding. stukk. 1 pak. divers. $382^{53}/_{100}$ pic. koffij. $369^{22}/_{100}$ do. do. 10 rotting stoelen 6 ps. vilt. 1 kt. sarongs en slendangs. *McLaine Watson en co.*

Van Sijdneij per fr. schip *Pacifique* kapt. David agt. Sanier Suermondt en co.

1115 potten reuzel. 250 zakk. rijst. 37 coll. chin. goederen. 3 kn. speelkaarten. 1 do. messen. 1446 dollars. 7000 ₤. sterling. *f* 1000 gouden. specie. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Batavia* kapt. A. Bartholomeuis agt. Reijnst en Vinju.

2 kn. werktuigen, 1 do. geplet koper. *Gouv. Gener. v. N. I.*
500 keld. genever. *Agenten.*
90 vs. boter *Kapitein.*
10 vs. zilvergeld. 201.525 metselsteenen. *N. H. M.*
$120/_{1}$—$60/_{2}$ water leggers. *Order.*

Van Macasser per ned. ind. schip *Jane Serina* kapt. C. Brodie agt. Adam en co.

1290 pic rotting. *N. H. M.*
100 do. koffij. *E. Moormann en co.*
925 pic. kassia. 8 macass. paarden. *Order.*
114 pic. wilde not. muscaat. *Hunter Houghton en co.*
1 baal. koopmanschapp. *Kreglinger Dummler en co.*
6 baal 1 kist. ravensdoek. 5 do. schildpad. 5 balen koffij. 1 kt. koopmanschapp. $43^{25}/_{100}$ pic. wilde notenmuscaat. *Busing Schroder.*
32 kisten 10 balen koopmanschapp. *f* 8000 recepiss. *Agenten.*
75 macass. paarden. *Vaupel en co.*
5 zakk. triepang. 2 kn. macass. olie. 1 keld. roodevisch. 1 kt. zijde. *Jan Seng.*
f 8187 recepiss. *C, Brodie.*
f 4000 do. *Morgan Melbourn en co.*

Van Soerabrija per ned. schip *Canton* kapt. Tweehuijs.

250 pic. tin. 3609 do. suiker 3080 do. koffij. 85 do. rotting. *ladinб voor Nederland.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Jacoba en Christina* kapt. J. C. Berk.

250 pic. tin. *N, H. M.*

Naar Nederland via Tagal per ned. schip *Drie Gebroeders* kapt. Wilhelm.

250 pic. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*

Naar *S*ingapore per ned. ind. bark. *Atteat Tulbarie* gez. Sech abd. Rachman bin Osman.

6196 pik. rijst. 26 do. gutha percha *Martin Dyce en co.*

Naar Muntok Eiland Banka per ned. ind. bark *Nawan Eljoesoer* gez. Said salim bin Mocht. Habeij.

6700 pic. rijst. 18 do. klapp. olie. 91 do. katjang do. *Anderson Tolson en co.*
2 corg. bat. zwt. sarongs. 1 do. do. hoofd doeken. 10 do. zwt. do. $1^{1}/_{2}$ do. slendangs. 7 pees sarongs. 20 pic. suiker. *de Gezagvoeder.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark *Fathool Wahap* gez. Sech abdul la bin Salim Biljon.

1 kt. serviers. *v. d. Biesen.*
1 baal gew. katoen. 1 do. gev. do. 5 do. witt. do. 1 kt. ruwe do. 1 do. mode goederen. *E. Moormann en co.*
200 zakk. tarwe. *Adam en co.*
5 kn. kat. goederen. 5 ton spijkers. 3 kn. madapoll. 1 baal. amerik. drills. 1 pak zwt. katoen. 10 ps. arab mutsen. 1 kt. eur. shawls. *Said Aloewie Satrie.*
75 st. ijzer potten. en pannen. *Neijs.*
2 kn. kain pandjang. *Martin Dyce en co.*

Naar Sydney per eng, schip *Duke of Wellington* kapt. Smith.

300 pic. suiker. 300 ks. rozijnen. 42 pic. touwwerk. *Johan Arathoon*
4000 st. matten zakk. 115 pic. zwt. peper. 25 bn. koffij. zakk. 16 goenie do. *Pitcairn Syme en co.*
500 pic. suiker. *E. Moormann en co.*
150 pic. koffij. 4 do. witt. peper. 300 do. suiker $4^{60}/_{100}$ do. notenmuscaat. *Johan Arathoon.*
160 pic. rijst. 85 do. koffij. *MacLaine Watson en co.*
$123^{1}/_{2}$ pic. koffij 394 do. suiker. 1 do. foelie. $1^{60}/_{100}$ do. notenmuscaat. *Anderson Tolson en co.*
300 pic. suiker. (vochtige) *Hunter Houghton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.